

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33366
Nom	Periodisme polític i el seu tractament
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1308 - Grau Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1308 - Grau Periodisme	10 - Periodismo Especializado	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
VALERA ORDAZ, LIDIA	340 - Teoria dels Llenguatges i Ciències de la Comunicació

RESUM

L'assignatura Periodisme Polític analitza el tractament mediàtic d'una sèrie d'actors (governos, partits polítics, societat civil), alhora que prepara a l'estudiant per a la representació informativa d'aquests processos.

L'exercici del periodisme polític es converteix així en una via de comunicació entre els ciutadans i els seus representants, crucial per a l'adequat funcionament del sistema polític i la democràcia.

Aquesta assignatura estudia les fonts i els protagonistes de la informació política, els missatges i gèneres en què es presenta en el periodisme i els canals per que es difon. Així mateix, s'ocupa de cartografiar el periodisme polític en diversos sistemes mediàtics, comparant el fenomen a través de diverses dimensions.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Els alumnes que es matriculen en l'assignatura de Periodisme Polític i el seu Tractament no hauran de tenir competències prèvies especials, més enllà de les adquirides en el primer i segon curs del Grau en Periodisme. I, per descomptat, d'una voluntat de participar en totes les activitats que es plantegen en classe, i d'una capacitat crítica i curiositat suficients per a formular preguntes pertinents sobre la realitat política que els envolta.

1308 - Grau Periodisme

- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços de treballar en equip, de comunicar les pròpies idees i d'integrar-se en projectes comuns destinats a l'obtenció de resultats.
- Que els estudiants siguen capaços d'obtindre i seleccionar la informació i les fonts rellevants per a la solució de problemes i l'elaboració d'estratègies.
- Capacitat per a buscar, seleccionar, llegir, interpretar i analitzar textos i documents tant escrits com audiovisuals (capacitat analítica, sintètica i crítica) .
- Conèixer els aspectes socials, històrics, econòmics i culturals dels contextos propis i aliens rellevants.
- Capacitat i habilitat per a recuperar, organitzar, analitzar i processar informació i comunicació amb la finalitat de ser difosa, servida o tractada per a usos privats o col·lectius a través de diversos mitjans i suports o en la creació de produccions de qualsevol tipus.
- Capacitat i habilitat per a buscar, seleccionar, contextualitzar i jerarquitzar qualsevol tipus de font o document (escrit, sonor, visual, etc.) d'utilitat per a l'elaboració i processament d'informació, així com per al seu aprofitament comunicatiu persuasiu o de ficció i entreteniment.
- Capacitat i habilitat d'exposar raonadament idees, a partir dels fonaments de la retòrica i de l'argumentació, així com de les tècniques comunicatives aplicades a la persuasió.
- Comprensió de les dades i de les operacions matemàtiques efectuades amb alguns d'ells d'ús corrent en els mitjans de comunicació i capacitat i habilitat per a saber utilitzar dades i estadístiques de manera correcta i comprensible per a la divulgació majoritària.

- Identificar, analitzar i capacitar per a la construcció les estratègies comunicatives de la informació política, de societat, cultural, econòmica i científica.
- Adquirir una visió crítica (capacitat d'anàlisi, comprensió i interpretació) sobre els temes que nodreixen el periodisme polític, de societat, cultural, econòmic i científic-tecnològic.
- Capacitat per a redactar notícies en diversos formats de naturalesa política, de societat, cultura, d'economia i científiques en mitjans de comunicació.
- Adquisició de criteris per a evitar les males pràctiques periodístiques en matèries sensibles i en el tractament dels grups o individus en risc d'exclusió social.
- Capacitat per a llegir i analitzar textos i documents de naturalesa econòmica, política, cultural, científic i/o tecnològic i realitzar la seua translació als llenguatges propis dels mitjans de comunicació de masses.
- Coneixement dels principals debats contemporanis vinculats a l'àmbit del polític, el social, el cultural, l'econòmic, el científic i el tecnològic, el local-comarcal (debats territorials) i de les formes d'expressió i argots que han sigut utilitzats en la seua construcció pública.
- Capacitat per a desenvolupar el periodisme de proximitat a través de l'adquisició de tècniques de cerca, identificació de temes i fonts, selecció i recollida d'informació, així com anàlisi de documents i fets per a la seua transformació en notícies d'interès.
- Capacitat per a l'ús de l'argot i els temes propis de l'Administració Local, la política, l'economia, la societat i la cultura en l'àmbit local i comarcal.
- Establir un coneixement òptim dels diferents conflictes representats en els mitjans de comunicació.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció al periodisme polític

- 1.1. Definició
- 1.2. Funcions en democràcia
- 1.3. L'exercici del periodisme polític
- 1.4. Les fonts

2. Actors del periodisme polític

- 2.1. Els periodistes polítics
- 2.2. La política
- 2.3. Els actors polítics
- 2.4. Models de relació entre periodistes i polítics

3. El periodisme polític a Espanya

- 3.1. Característiques
- 3.2. Cultures professionals
- 3.3. Auto-comprensió de la professió
- 3.4. La informació política
- 3.5. Els gabinets de premsa

4. El periodisme polític en perspectiva comparada

- 4.1. Introducció
- 4.2. Comparar el periodisme polític
- 4.3. Els periodistes polítics
- 4.4. La relació amb els polítics
- 4.5. L'estil periodístic i els rols professionals
- 4.6. Efectes sobre la ciutadania

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Pràctiques en aula informàtica	30,00	100
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

- Classes teòriques, en forma de sessions magistrals, a través de les quals s'exposaran els continguts teòrics de l'assignatura.
- Activitats i exercicis teòric-pràctics, tant individuals com a col·lectius, a realitzar en les sessions teòriques amb motiu d'exemplificar els continguts i de consolidar l'adquisició de competències. Inclouran la lectura i discussió de diferents textos (estudis, notícies, documentals, assajos).
- Sessions pràctiques dedicades a la redacció setmanal de treballs individuals (notícies polítiques, gèneres interpretatius, d'opinió, comentaris de textos, etc.), que el seu objectiu és avaluar l'adquisició de competències.
- Les tutories virtuals es realitzaran exclusivament per mitjà del Servei de missatgeria de l'Aula virtual (no per correu electrònic)

AVALUACIÓ

1ª convocatòria

- a) Participació en les sessions teoricopràctiques... 10%

b) Examen teòric... 30%

c) Treballs pràctics individuals... 60%

Els treballs pràctics individuals es realitzen únicament en les sessions pràctiques dissenyades a aquest efecte, es lliuren en l'aula i no són recuperables en cap cas.

2ª convocatòria

Cap element d'avaluació de la primera convocatòria és acumulable per a segona convocatòria. En segona convocatòria, l'avaluació depèn enterament d'un examen amb els següents continguts:

a) Una pregunta teòrica... 30%

b) Realització d'un exercici pràctic... 70%

Tres faltes de qualsevol índole (sintaxi, ortografia, gramàtica, accentuació, etc.) són motiu de suspens de qualsevol exercici escrit (inclòs l'examen), tant en primera com en segona convocatòria.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Albaek, Erik; Dalen, Arjen Van; Jebri, Nael & de Vreese, Claes H. (2014). *Political Journalism in Comparative Perspective*. Cambridge: Cambridge University Press.

Casero, Andreu (ed.) (2012). *Periodismo político en España: concepciones, tensiones y elecciones*. CAL, Cuadernos Artesanos de Latina 33. La Laguna (Tenerife): Sociedad Latina de Comunicación Social.

Dader, José Luis (2014). El periodista, entre el Poder, en *Revista Latina de Comunicación Social*, nº 69, pp. 637-660.

Vallés, Josep M. (2000). *Ciencia política: una introducción*. Madrid: Ariel.

Complementàries

- Ahumada, Marian (dir.) y Penadés, Alberto (coord.) (2018). *Informe sobre la Democracia en España 2017*. Madrid: Fundación Alternativas.

Bennett, W. Lance (1983). *News: The Politics of Illusion*. Chicago: Chicago University Press.

Berrocal, Salomé y Campos-Domínguez, Eva (coord.) (2012). *La investigación en periodismo político en el entorno de los nuevos medios de comunicación*. Madrid: Sociedad Española de Periodística.

Borrat, Héctor (1989). *El periódico, actor político*. Barcelona: Ediciones Gustavo Gili.

Casero, Andreu; Fernández-Beaumont, José, y García Santamaría, José Vicente (2015). *The*

- politicization of journalism in Spain: three obstacles to the professional autonomy of journalists, en *Revista Anàlisi* n° 53, pp. 95-109.
- Casero, Andreu (2012). El periodismo político en España: algunas características definitorias. En: Casero, Andreu (ed.). *Periodismo político en España: concepciones, tensiones y elecciones*. Cuadernos Artesanos de Latina 33. La Laguna (Tenerife): Sociedad Latina de Comunicación Social, pp. 19-46.
- Casero, Andreu (2009). El control político de la información periodística, en *Revista Latina de Comunicación Social* n° 64, pp. 354-366.
- Casero, Andreu (2008). Modelos de relación entre periodistas y políticos: la perspectiva de la negociación constante, en *Estudios sobre el mensaje periodístico*, n° 14, pp. 111- 128.
- Dader, José Luis (2012). Periodismo político y política del periodismo: Imaginando un futuro digno y sostenible. En: Berrocal, Salomé y Campos-Domínguez, Eva (coord.) (2012). *La investigación en periodismo político en el entorno de los nuevos medios de comunicación*. Madrid: Sociedad Española de Periodística, pp. 35-58.
 - De Blas Guerrero, Andrés y Pastor Verdú, Jaime (1997): *Fundamentos de Ciencia Política*. Madrid: UNED.
 - El País, S.L. (2008). *Libro de estilo El País*. Madrid: Santillana Ediciones Generales S.L.
 - Enguix Oliver, Salvador (2015). *Periodismo político: fundamentos, práctica, perspectivas*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona.
 - Finchman, Kelly (2019). Exploring Political Journalism Homophily on Twitter: A Comparative Analysis of US and UK Elections in 2016 and 2017, en *Media and Communication* vol. 7 (1), pp. 213-224.
 - Kapuciski, Ryszard (2000). *Los cínicos no sirven para este oficio: sobre el buen periodismo*. Barcelona: Anagrama.
 - Gascón, Daniel (2018). *El golpe postmoderno: 15 lecciones para el futuro de la democracia*. Barcelona: Debate.
 - Gómez Torrego, Leonardo (2006). *Hablar y escribir correctamente. Gramática normativa del español actual*, vol. I y II. Madrid: Arco Libros.
 - Giró, Xavier (2010). Periodismo político. Discursos y grietas: La lógica de los actores, los límites de los medios y las metas periodísticas. En Camacho, Idoia (coord.). *La especialización en Periodismo. Formarse para informar*, pp. 75-95. Sevilla: Comunicación Social.
 - Gunther, R., Montero, J. R., & Wert, J.I. (2000). The Media and Politics in Spain: From Dictatorship to Democracy. In R. Gunther & A. Mughan (Eds.), *Democracy and the Media: A Comparative Perspective* (pp. 28-84). Cambridge: Cambridge University Press. doi:10.1017/CBO9781139175289.002.
 - Hanitzsch, Thomas (2011). Populist disseminators, detached watchdogs, critical change agents and opportunist facilitators: Professional milieus, the journalistic field and autonomy in 18 countries, en *International Communication Gazette*, n° 73 (6): 477-494. DOI: 10.1177/1748048511412279.
 - López García, Guillermo y Valera Ordaz, Lidia (eds.) (2017). *Pantallas electorales. El discurso de partidos, medios y ciudadanos en la campaña de 2015*. Barcelona: UOC.
 - López García, Guillermo; Gámir Ríos, José y Valera Ordaz, Lidia (2018). *Comunicación política: teoría y enfoques*. Madrid: Síntesis.
 - Martínez Nicolás, Manuel y Humanes Humanes, María Luisa (2012). Culturas profesionales del periodismo político en España. El discurso de los periodistas sobre la política y las funciones políticas de los medios. En: Casero, Andreu (2012), *Periodismo político en España: concepciones, tensiones y elecciones*. Cuadernos Artesanos de Latina, pp.47-64.

- Mazzoleni, Gianpietro (2010). *La comunicación política*. Madrid: Alianza.
- McNair, Brian (2000). *Journalism and Democracy: An Evaluation of the Political Public Sphere*. Routledge.
- Miró, David (2016). *Periodismo samurái. Las claves para ser un buen periodista político*. Barcelona: UOC.
- Ovejero, Félix (2017). *La mirada adolescente (de la izquierda)*, en *Claves de la razón práctica*, nº 253, pp. 48-57.
- Ovejero, Félix (2018). *La deriva reaccionaria de la izquierda*. Barcelona: Página Indómita.
- Real Academia Española (1999). *Ortografía de la lengua española*. Madrid: Espasa.
- Rodríguez-Polo, Xosé Ramón y Santillán Buelna, José Ramón (2012). *Organización y rutinas del periodismo político en la prensa española de referencia*, en *Observatorio Journal*, nº 4, pp. 215-234.
- Sartori, Giovanni (2005). *Partidos y sistemas de partidos*. Madrid: Alianza Editorial.
- Valera Ordaz, Lidia (2015). *La influencia de los partidos políticos españoles en las agendas de medios y blogs durante la campaña electoral de 2011*, en *Communication & Society* 28(3), 115- 135. [<http://dadun.unav.edu/bitstream/10171/39266/1/20150629134014.pdf>]
- Valera Ordaz, Lidia (2018). *Medios, identidad nacional y exposición selectiva: predictores de preferencias mediáticas de los catalanes*, en *Revista Española de Investigaciones Sociológicas*, nº 164, pp. 135-154. [http://www.reis.cis.es/REIS/PDF/Reis_164_081529582027335.pdf]
- Valera Ordaz, Lidia (2019). *Frame building and frame sponsorship in the 2011 Spanish election: the practices of polarised pluralism*, en *Contemporary Social Science Journal of the Academy*, vol. 14 (1), pp. 114-131. [<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/21582041.2017.1347703>]
- Valera Ordaz, Lidia; Carratalá, Adolfo y Palau, Dolors (2017): *La batalla de los partidos por la definición de la realidad social: los marcos partidistas durante las Elecciones Generales 2015*. En: López, G. y Valera, L. (ed.) (2017): *Pantallas electorales: el discurso de partidos, medios y ciudadanos en la campaña de 2015*, pp. 59-78. Barcelona: UOC.
- Van Dalen, Arjen (2012). *The people behind the political headlines: A comparison of political journalists in Denmark, Germany, the United Kingdom and Spain*, en *International Communication Gazette*, nº 74 (5): 464-483. DOI: 10.1177/1748048512445154.
- Wolsfeld, Gadi (2011). *Making Sense of Media and Politics: Five Principles in Political Communication*. New York: Taylor & Francis.